

Priprave za Dan vstaje v Ptuj — Več skrbi in pomoči kmečki mladini

Mestni odbor Socialistične zveze Ptuj in Mestni odbor ZBNOV Ptuj pripravljata s pomočjo ostalih množičnih organizacij proslavo »Dneva vstaje slovenskega ljudstva — 22. julija«, ki bo začela 21. julija zvečer, zaključila pa se bo 22. julija t. l. zvečer.

V programu proslave je več patroljnih pohodov borcev NOV, sprejem patrolj in sprejemna svečanost s tabornim ognjem, govori, godba, petje, budnica, seje odborov ZBNOV in Socialistične zveze ter zborovanje v duhu praznika vstaje slovenskega ljudstva.

Po programu, ki je v glavnem že sestavljen, naj bi bil v sredo, 21. julija 1954, ob 19. uri sprejem patrolj s terena v Ljudskem vrtu, ki mu sledi slavnostni govor o pomenu »Dneva vstaje«, nato bi moški zbor »Svobode« Ptuj zapel nekaj narodnih in revolucionarnih pesmi, godba »Svobode« na pihala pa bi zaigrala nekaj partizanskih skladb. Množica bi se zbrala do 18.30 na Kvedrovem trgu v Ptuj in bi skupno odšla v Ljudski vrt z godbo na čelu. Po tem sprejemu bo ljudsko veselje ob tabornem ognju. V četrtek, 22. julija 1954, ob 6. uri

zjutraj naj bi godba na pihala »Svobode« Ptuj igrala pe mestu budnico. Druga programa razen slavnostnih sej in zborovanj v Ptuj ter patroljne vožnje Avtokluba Ptuj ne bo, ker se nekateri kolektivi pripravljajo na enodnevni izlet na Borl, Statenberg, v Kumrovec, Trakošan, na Boč in Gončiseveda če bo ugodno vreme.

Mestni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Ptuj je o teh pripravah obvestil vse terenske odbore organizacij Socialistične zveze in organizacij ZBNOV z vabilom, da poskrbi, da se teh slovesnostih udeležijo čim večje število otrok, mladine in odraslih obeh spolov, da pridejo ob navedeni uri na Kvedrov trg in potem skupno odidejo na zborna mesta v Ljudski vrt.

Z veliko udeležbo, urejenimi okni, razbočenimi zastavami, raketami, godbo, veseljem razpoloženjem in vsem ostalim bodo prebivalci Ptuja in okoliških vasi skupno s pripadniki JLA izrazili praznično razpoloženje, svojstveno našemu ljudstvu, ki je res vstalo proti fašističnemu sovražniku in ga toliko toliko časa, dokler ni bil premagan. Razumljivo je, da bo moralo tudi gostinstvo vložiti primerno skrb, da bo ob slovesnosti na razpolago vse, kar je ob takih prilikah (izkušeni je dovolj) potrebno in koristno.

Glede četrtkovnega dopoldnevnega programa, 22. julija 1954, je treba poudariti važnost patroljne vožnje Avtomotokluba in drugih točk, ki so posebej omenjene v članku o delu tega društva.

Napisal bom le nekaj ugotovitev iz ptujskega okraja oziroma še točneje, napisal bom nekaj misli o kmečki mladini v Halozah in Slovenskih goricah. Premalo skrbi in pozornosti kažemo napram mladini v vinogradnih predelih. Mislim, da je nepotrebno poudariti, da so naši vinogradi izčrpani in da je zaradi tega gospodarsko življenje Haloz in deloma tudi Slovenskih goric, na zelo nizki stopnji. To se vidi tudi na mladini, saj je celo več nepismenih. Mladinska organizacija med tako mladino ni dosegla pravih uspehov, tudi za kmetijske gospodarske šole ni marsikje pravega zanimanja.

Mislim, da stvar pravilne vzgoje in izobrazbe mladine, ki bo ostala zaposlena v kmetijstvu ni samo stvar mladinske organizacije, temveč nas vseh. Vsi moramo razmišljati o tem. Tudi kmečki mladini v Halozah in Slovenskih goricah moramo vzbuditi ponos človeka, ki teži za napredkom, ki se zaveda, da je vsak napredek stvar resnih naporov in trdega dela.

Prepričan sem, da bo haloška in gorška mladina z veseljem sodelovala v raznih akcijah za napredek kmetijstva, da se bo prav rada udeleževala raznih živinorejskih in drugih razstav,

tečajev in kmetijsko-gospodarskih šol, če bomo znali to mladino zainteresirati za naše skupne napore za lepši jutranji dan.

Mislim, da o tem razpravljajo tudi drugi, šolniki, prosvetarji, kmetijski strokovnjaki, združniki in predstavniki mladinskih in množičnih organizacij.

Prirajamo s kmečko mladino več skupinskih izletov na dobra posestva. Organizirajmo z njo tekmovalna kosceva in žanjice. Organizirajmo z njo potekusna

zemljišča za preizkušanje umetnih gnojil, raznega semena itd. Pomagajmo mladini do vsega, kar jo zanima, pa bo z veseljem sodelovala. Samo teoretično razpravljanje o borbi za socializem doslej ni bilo in tudi v bodoče ne more biti uspešno sredstvo za politično-ideološko in strokovno vzgojo slovenjgorske in haloške mladine. Začnimo drugače! Kaj mislite o tem mladinci in mladinke? Sporočite našim bralcem svoje mnenje!

Pavle.

Ureditev vodnjakov, stranišč, kapnic in podobno spada med manjše izboljšave razmer

Med številnimi potrebami našega podeželja se močno opaža zlasti potreba po manjših izboljšavah higienskih razmer (asanacijah) v Halozah, Slovenskih goricah, pa tudi v ravninskih predelih okraja, kjer sta vprašanji elektrifikacije in zdrave pitne vode v ospredju vseh ostalih vprašanj.

Družbeni prispevek za ureditev nekaterih manjših izboljšav razmer je letos omejen na 950 tisoč din, kar kaže na dobro

voljo skupnosti pomagati tam, kjer ima ljudstvo kraja močno voljo storiti največ kar se da, da bi prišlo do uresničenja vsaj manjših izboljšav.

Kolkor naletno glede tega na pripombe, da brez izdatne pomoči družbe ne gre, se lahko ozremo na številne izkušnje nekaterih krajev, kjer so po zaslugi požrtvovalnih vaščanov storili mnogo, in celo več, kot bi kdo od njih pričakoval. Sklenili so, da bodo začeli z delom, razdelili so odgovornosti in tudi začeli. S tako prakso so prišli do uspeha. Občina, okraj in Centralni higienski zavod so pomagali predvsem tam, kjer so z lastnim delom zaslužili pomoč.

Marsikaterega našega bralca vodi pot po ptujskem okraju. Če je šel po svetu z odprtimi očmi, je moral videti, da je še marsikje vprašanje pitne vode neodložljivo in da ni mogoče dopustiti, da bi ljudje nekaterih vasi in krajev še dalje uporabljali zase in za živino vodo iz nezavarovanih in nehiigienskih izvirov in mlak, da bi nad našimi ljudmi še dalje prežala nevarnost tifusnih in drugih obolenj, zlasti pri šolah, ki so še brez zdrave vode.

Na poti skozi Markovce bi se gotovo ustavili pri tamkajšnji šoli, ki je v zadnjem času središče dogajanja. Dobila je prijazno zunanje lice z obnovo zgradbe in končno bo še imela nov vodnjak. Uprava šole v Markovcih in odbor RK sta prevzela iniciativo za zgraditev novega šolskega vodnjaka. Odbor za male izboljšave razmer je prispeval betonske cevi, cement in betonsko železo. Centralni higienski zavod pa moderno vodno črpalko. Enako ponosni bodo na šolski vodnjak v Makolah, na javni vodnjak v Grajsčaku in v Cirkulanah, saj je povsod za to veliko volje in požrtvovalnosti; naj omenim samo primer kočarja Gaveza iz Cirkulan, ki je odstopil od svoje krpe zemlje prostor za vodnjak in za dostop do vodnjaka. Zanimanje pa kažejo tudi v Podgorcih, Leskovcu, Sesterzah-Lešju, Savinjskem-Makole, kjer so strokovni pregledi že mimo in bodo lahko, tako; pričeli z delom. Tem vsem bodo sledili še v Narapljah in na Ptujski gori v graditvi malega vodovoda, v Sesterzah pa z delno obnovo cevovoda.

Ob obisku Sesterž vsakdo lahko z veseljem ugotovi, kako složni in podjetni so tamkajšnji vaščani. Že pred vojno so si zgradili vodovod. Lani so s skupnimi močmi in sredstvi zgradili še novi dopolnilni zbiralnik in precejšnje število novih električnih hišnih priključkov za posamezna gospodarstva poleg graditve transformatorja, okrog 3 km daljnovođa in 14 km omrežja. Aktivnost Sesteržanov in ljudi iz bližnjih zasebkov je zgled vsem ljudem v okraju, kako je treba začeti, kako je treba razdeliti delo in breme, da je mogoče priti do cilja.

Občinski odbori RK in vsaki odbor RK, organizacije Socialistične zveze ne bi smele preslišati predlogov in pobud vaščanov glede izboljšav razmer, temveč bi morali na podlagi teh predlogov iniciativno na delo, pri katerem ne bodo ostali brez pomoči skupnosti.

S. St.

Občinski praznik v Desterniku

Kakor drugod v našem okraju, smo tudi v Desterniku praznovali občinski praznik, ki je pomenil za vse Desterničane pravo presenečenje. Za ta praznik smo se odločili zato, da se spomnimo vseh herojskih borb, ki so se vršile prav na našem področju, da se spomnimo vseh onih, ki so dali svoja mlada življenja za svobodo in neodvisnost naše domovine.

Na ta praznik so se pripravile vse množične organizacije tega področja in občina. Proslava tega praznika je pa v polni meri uspeša.

Že v soboto zvečer na kresovanju na Ojstrovu — na prostoru, kjer so Nemci zažgali Rešovo domačijo so zadoneli glasovi nekstetih ljudi v borbeni pesmi, tudi godba je zaigrala. Pravo borbeno razpoloženje pa so povzročili naši strelci, ki so z močnejši spominjali na borbo. Streljanje se je nadaljevalo kar pozno v noč in zopet se je začelo rano jutro. Zjutraj, že ob 4. uri je bila budnica, nato pa ob 8. uri proslava s pestrnim sporedom. Prečitali so tudi kroniko o razvoju partizanstva na tem področju, ki je marsikaterega izmed navzočih ganila do solz. Sodelovali so tudi šolski otroci in domači pevski zbor. Proslavi

je prisostvovalo nad 200 ljudi, kar pa nikakor ni zadovoljivo.

Popoldne se je spored nadaljeval. Domače Prosvetno društvo je naštudiralo dramo »Volkodlak«. Igra je gledala nad 500 ljudi. Igralci so s svojim doživljenjem igralcem nudili ljudem vse tisto, kar je slovenski narod občutil v času okupacije — kruto zatiranje in raznarodovanje slovenskega življa.

Po igri se je razvilo pravo ljudsko rajanje, ki je tokrat potekalo v lepem miru in pravem razpoloženju.

Vsekakor bo treba misliti in uspeti, da se v prihodnje ta praznik praznuje še v bolj svečanem razpoloženju in da pri tem pomagajo res vse množične organizacije, kajti ljudstvo je sprejelo to z velikim odobravanjem — kot dan spomina na hrabro borbo proti okupatorju. cc.

Pomoč poplavlencem v celjskem okraju

DVAKRAT JE VREDNA POMOČ, KI JE HITRA

Okrajna obrtna zbornica Ptuj je prejela od Mestne obrtne zbornice v Celju po prejemu pomoči poplavlencem, ki so jo zbrali na pobudo Obrtne zbornice Ptuj obrtniki iz Ptuja in ptujskega okraja, zahvalno pismo sledeče vsebine:

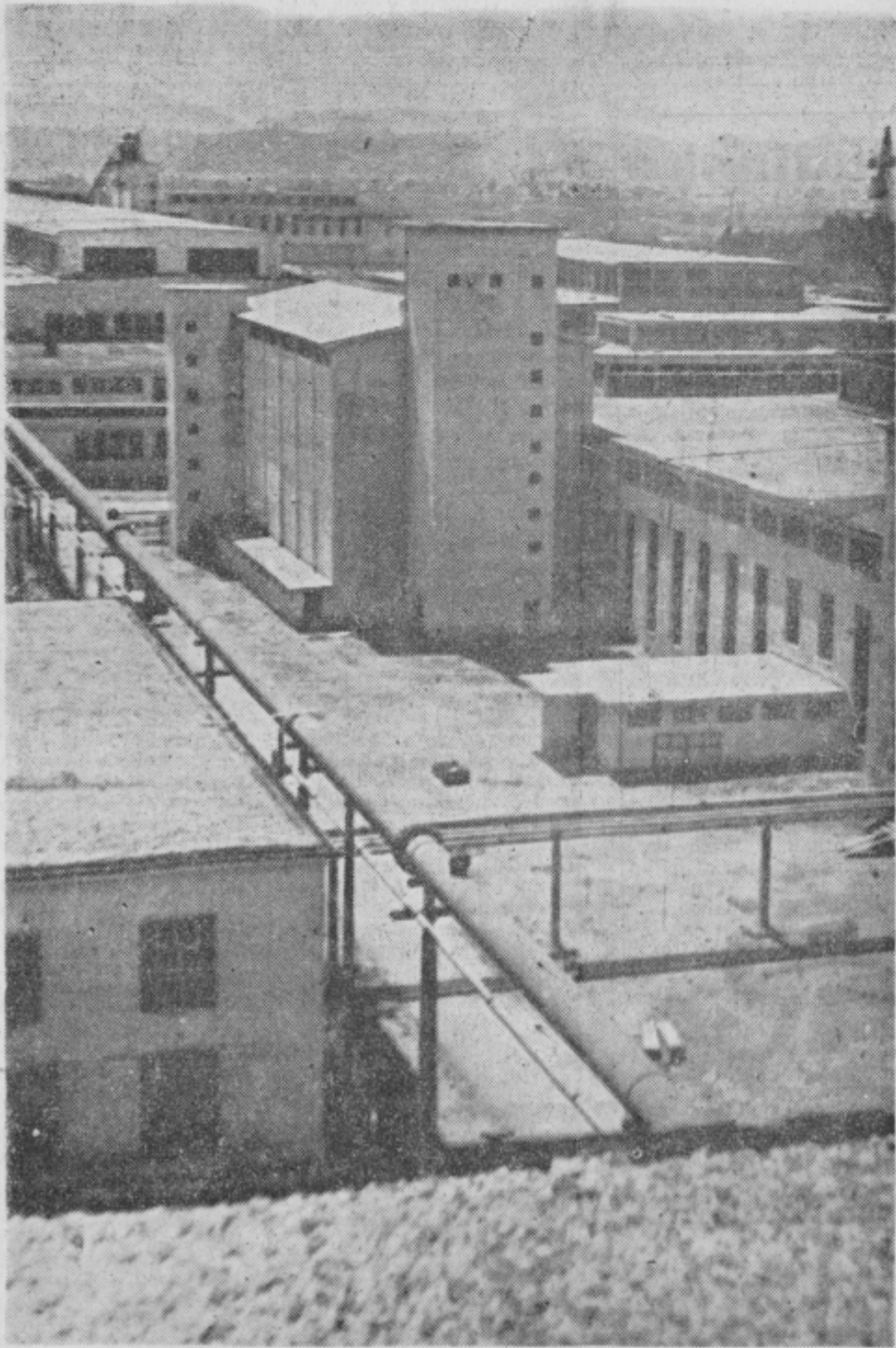
»Ob veliki elementarni nezgodi, ki je prizadela naš okraj, so med drugimi bili težko prizadeti tudi naši obrtniki. Med prvimi, ki so izkazali svojo tovariško pomoč, je vaša zbornica, kateri se podpisani iniciativni odbor (za združitev Mestne in Okrajne obrtne zbornice) iskreno in najpristnejše zahvaljuje. Prizadeti obrtniki so ob vaši hitri in tako izdatni pomoči, v materialu in denarju občutili moč tiste skupnosti, ki pomaga prizadetim v nesreči.

Prosimo vas, da vsem vašim darovalcem tolažite našo iskreno zahvalo ter jim istočasno sporočite, da smo materialne prispevke direktno razdelili med prizadete obrtnike, medtem ko bomo finančna sredstva, nabrana v ta namen, razdelili v doglednem času, ko bomo imeli na razpolago vse podatke o škodi.

Po dosedanjih anketi je samo v delavnicah mestnih obrtnikov škoda za približno 20 milijonov dinarjev, skoraj ista škoda pa je nastala v stanovanjih naših članov. Produkcija je v nekaterih delavnicah ustavljena za več kot mesec dni.

Zahvaljujoč se vam ponovno na plemeniti gesti tovarištva, vas iskreno pozdravljamo.

Zahvalno pismo je podpisal za iniciativni odbor Stojan Holobar.

Gigant sredi Dravskega polja — Tovarna glinice in aluminija Kidričevo

Ali se že pripravljate na

III. okrajno gospodarsko razstavo v Ptuj

ki bo od 5. do 19. septembra 1954?

Kmetovalci, pot do novih kreditov ni komplicirana

Zaradi nejasnosti, ki so nastale v zvezi s kreditiranjem privatnim kmetom po IV. razpisu, ki je bil objavljen, je prišlo do novih navodil, ki prekašajo možnosti objave v časopisu v celotnem obsegu, zato bi rad vsaj v kratkem olajšal kmetovalcem, interesentom za nove kredite, da se bodo lažje znašli v prizadevanju za krediti.

Kdor se je odločil za najetje kredita, mora vedeti, ali ga bo dobil od podružnice Narodne banke neposredno, ali od NB s posredovanjem Kmetijske zadruge ali pa celo od Kmetijske zadruge same. Mora mu tudi biti znano, da tega lahko najame za nabavo umetnih gnojil, semen, sredstev za zaščito rastlin in drugo in da bo moral za to najeti kredit vrniti tekom enega leta. Če se je odločil za najetje kredita za nabavo vseh vrst potrošnega blaga, mora vedeti, da ga ne bo dobil za nabavo prehranskih predmetov. Lahko se odloči za nabavo štedilnika, radioaparata, in pohištva, v katerih primerih bo moral vrniti kredit v dveh letih, dočim bo moral vrniti kredit v 2-5 letih, če si bo z njim nabavil poljedelske stroje in opremo vseh vrst, vprežno ali ročno kosilnico, slamoreznilo, naprave za namakanje zemljišč, za obnovu poljedelskih nasadov, sadovnjakov in vinogradov ter za nabavo plemenske živine. Iz kredita za obnovu nasadov lahko plača nabavljeni trsní in sadni material ali plača usluge za rigoliranje, ki mu jih napravi kateri izmed združenih ali državnih uslužbenih podjetij. Ročnega dela v vinogradih ne more plačati iz najetega kredita. Če bi se odločil za nabavo gradbenega materiala, začasno se ne bi mogel dobiti kredita, ki je sicer odobren pa se še ne izplačuje.

Iz prednjega lahko vsak preudaren kmetovalec vidi, da mu je omogočeno s kreditom doseči vse, kar pomeni napredek in pomoč njegovemu gospodarstvu in da je s kreditom za potrošne namene, tudi obлеко in obutev, pohištvo in drugo izenačen z delavcem in nameščencem, ki sta že doslej lahko najemala tozadevne kredite.

Naši ljudje so radi skromni, vendar bodo morali upoštevati, da enoletni krediti ne morejo biti manjši od 6000 din, krediti za daljšo dobo pa ne manjši od 10.000 din, ker tako nizki zneski res nikomur ne morejo pomagati do napredka v gospodarstvu.

Razumljivo je, da bo mogoče nabavljati stvari na podlagi teh kreditov le pri državnih in združenih organizacijah in podjetjih in da je le glede nabave plemenske živine dovoljena izjema, da jo je mogoče kupiti tudi od zasebnikov v vnaprej dvignjeno gotovino pri Narodni banki, ki jo bo naknadno treba opravičiti z listinami kot so računi in živinski potni listi. Kredita ni mogoče porabiti za nabavo stvari v komisijskih trgovinah. Pred dvigom posojila ali ob dvigu samem mora posojiljemalec založiti pri banki 20 odstotkov zapolnjenega posojila, nakar mu banka izplača celotni zapolnjen znesek, ki pa ostane na dolgu samo 80 odst. Za poravnavo nabav ostalega blaga in materiala, ki ga bodo posojiljemalci nabavili pri podjetjih in v trgovinah, bodo ob zaključku pogodbe na razpolago barirani čeki.

Predpogoji za najetje posojila je bila prej kreditna sposobnost posojiljemalca, vpoštevajoč vrednost zemljišč, živine in poljedelskih strojev, ki jih posojiljemalec poseduje ob najetu posojila. Z novimi navodili ta

kriterij odpade in se vzame kot osnova za izračunavanje kreditne sposobnosti davčna osnova posojiljemalca, kar bo potrebno izkazati s potrdilom OLO ter s potrdilom, da je bil davek do 30. 6. 1954 poravnal. Ker bodo prejeli kmetje menična posojila in je s tem davek na posojilo poravnal, bo izdajala Uprava za dohodke pri OLO potrdila, ki so v smislu 12. člena odloka prosta vseh taks.

Ponovno moram poudariti, da bo na osnovi kreditne sposobnosti posojiljemalec dobil enoletni kredit v višini 20 odst. od davčne osnove za nabavo reprodukcijskega materiala in potrošnega blaga, dvoletni kredit v višini 30 odst. od davčne osnove za nabavo štedilnika, radioaparata, pohištva ali dve- do petletni kredit v višini 30 do 50 odst. od davčne osnove za ostale nabave.

Glede obresti moram pojasniti posojiljemalcem, da so določene na 6 odst. za vse kredite.

Kdor se je odločil za najetje kreditov pri Narodni banki, se bo pač potrudil do nje s prošnjo po enotnem obrazcu in s prilogami, ki so določene v obrazcu.

Da si ne bi posojiljemalci napačno izračunavali, koliko posojila lahko najamejo, bi jim rad s par primeri prikazal, kako se to obračuna. Vzemem primer posojiljemalca, ki ima 200.000 din davčne osnove. Ta kmetovalec bo lahko dobil 40.000 din enoletnega posojila (20 odst. davčne osnove), 60.000 din dve- do triletnega posojila (30 odst.), 80.000 din štiriletnega posojila (40 odst.) ali 100.000 din petletnega posojila (50 odst.). Predvideval sem, da posojiljemalec nima nikakega drugega dolga, če pa ga ima, bi moral davčno osnovo zmanjšati za znesek tega dolga. Enako se zgodi pri kmetovalcih, ki jamčijo drugemu posojiljemalcu, da se njihova kreditna sposobnost po kriteriju davčne osnove zmanjša za znesek, za katerega jamčijo. Če pa bi si hotel kateri posojiljemalec pomagati do posojila z netočnimi in nerazumni podatki, lahko banka zahteva vrnitev posojila v enkratnem znesku, ne pa v odplačilih v enem ali več letih.

Naši ljudje so radi skromni, vendar bodo morali upoštevati, da enoletni krediti ne morejo biti manjši od 6000 din, krediti za daljšo dobo pa ne manjši od 10.000 din, ker tako nizki zneski res nikomur ne morejo pomagati do napredka v gospodarstvu.

Naši ljudje so radi skromni, vendar bodo morali upoštevati, da enoletni krediti ne morejo biti manjši od 6000 din, krediti za daljšo dobo pa ne manjši od 10.000 din, ker tako nizki zneski res nikomur ne morejo pomagati do napredka v gospodarstvu.

Vprašanje mladinske organizacije na vasi

Mislím, da bo kmečki mladini na vasi treba v prihodnje posvetiti več pozornosti, ki se danes posveča in se bo še posvečala celokupnemu napredku kmetijstva. Značilno je, da se večina vaških mladinskih organizacij nekako ne znajde v novem obdobju splošne sprostitev.

Vse društveno izživljanje vaške mladine je bilo prej zajeto v mladinski organizaciji. Zdaj pa so te naloge prevzele tudi druge množične organizacije in izobraževalna društva. Mladinska organizacija se na vasi nekako ne znajde. Omejila se je le na ozke organizacijske naloge. Poleg tega delo mladinskih organizacij na vasi ni kvalitetno. Ponekod sploh ni nobene mladinske organizacije.

Le malo je vaških mladinskih organizacij, ki bi že začele uspešno reševati tudi razna splošna vprašanja vasi in mladine na vasi. Kakor je v mestih in industrijskih središčih mladinska organizacija ozko povezana z reševanjem vseh javnih vprašanj, med katerimi so na vidnem mestu tudi vprašanja proizvodnje, tako tudi

Ko bo prošnja za posojilo rešena, bo dobil posojiljemalec od banke obvestilo, naj pride podpisat pogodbo, z njim pa naj prideta oba poroka, ki bo sta podpisala menico. V kolikor pa prošnja glede na pomanjkljivost ne bo ugodena, bo posojiljemalec prav tako obveščen. V primerih, kjer se posojiljemalec kljub obvestilu o ugodeni prošnji tekom enega meseca ne bi zglasil v banki zaradi sklenitve pogodbe in podpisa menice, se bo smatralo, da ne potrebuje posojila. Pri nepismenih posojiljemalcih in porokih bodo podpisi overjeni pri sodišču.

Kdor bo dobil enoletno posojilo in ga ne bo mesečno odplačeval, bo moral položiti prvo odplačilo najpozneje 6 mesecev od prejema posojila, ostanek pa bo moral biti plačan pred potekom enega leta. Pri ostalih posojilih bo odplačevanje v polletnih anuitetah. Prvo odplačilo bo moralo slediti po 6 mesecih. Posojiljemalci bodo lahko odplačevali tudi večje zneske kot je predpisano, če želijo skrajšati odplačilno dobo in si prihraniti plačevanje obresti. Po končanem izplačilu posojila se menica vrne.

Nekaterim posojiljemalcem ne bo treba najemati posojila pri banki in to v krajih, kjer imajo kreditno sposobno zadrugo, ki izpolnjuje pogoje, da iah-

Zadnje dni po svetu

Tržaško vprašanje je v ospredju svetovne pozornosti. Zapadni tisk izraža optimizem, da bo to zamotano sporno vprašanje kmalu urejeno. Po nepotrjenih informacijah namerava italijanska vlada sprejeti predlog o kompromisni rešitvi tega vprašanja. Ob uresničenju tega optimizma bo končno odpravljen dolgoletni spor med Jugoslavijo in Italijo. Kompromisna rešitev, kot kaže, ne bo vezana na prevelike žrtve naših koristi in na previsoko ceno za ohranitev miru.

Na Bledu bo 21. julija t.l. podpisana pogodba o trojni balkanski zvezi po večdnevni kon-

ko samostojno izvršuje posojilne posle za banko. Te zadruge bodo dobile pooblastilo banke za opravljanje kreditnih poslov. Najetje posojil pri banki s posredovanjem zadruge bo šlo na isti način kot sem spredaj opisal. Kreditno sposobne zadruge bodo najele pri banki potrebni kredit po obstoječih predpisih in bodo samostojno dajale kmeč. ka posojila. Banka bo presodila glede na sposobnost in poslovanje zadruge, v katerih primerih bo zadruga posredovalec kredita in v katerih primerih bo zadruga samostojno upravljala kreditne posle.

Kdor bi želel sedaj najeti kredit za nabavo delovne živine in gradbenega materiala, mu banka ne bo mogla ustreči, ker se glasom navodil tozadevni krediti začasno še ne bodo izplačevali.

Po vsem, kar sem omenil, se vidi, da so odprta široka vrata našim kmetovalcem, ki imajo resni namen uporabiti posojila za nabavo, na katere so pogojeni krediti in ki imajo tudi namen kredite vrniti v določenem času. Banka Ptuj bo čimprej dobila obrazce in bo čimprej začela uresničevati odlok Izvršnega sveta o kreditiranju, zlasti ker je za kredite med kmetovalci veliko zanimanje. Glede na to je tudi urejeno, da bodo lahko dobili interesi za kredite pojasnila tiskovine in drugo, ki ob ponedeljkih, središčih in četrtkih dopoldne.

Končno bi še svetoval vsem, ki so zaprosili za kredite do 15. maja t. l., naj ponovno stopijo v stik s KZ, kjer so se prijavili za kredit in naj sedaj obnovijo svojo prijavo v smislu prednjih navodil.

NR

Delavci in nameščenci, ne zamudite roka za prijavo potrebe po kreditih za dograditve hiš

V zvezi s krediti za graditev hiš delavcev in nameščencev iz ilovice (butanje), ki so bili prvotno odklonjeni z utemeljitvijo, da gre za manjvredne hiše, je Svet za gospodarstvo OLO predlagal Izvršnemu svetu LRS spremembo tega stališča in je tudi uspel, da bodo sedaj odobreni krediti tudi za tovrstne zgradbe.

Te kredite bi dobili le delavci in nameščenci, ki gradijo hišice po uredbi o zidanju stanovanjskih hiš delavcev in nameščencev, v mestih in industrijskih centrih, kar pomeni, da bi v ptujskem okraju dobili kredit le delavci in nameščenci v Ptuj, Kidričevem, Majšperku in Ormožu.

Ker pa v ptujskem okraju ne gre za tako ozek pojem industrijskega centra, kakor je to pri večjih mestih, zlasti ker črpajo industrijski centri delavce in nameščence in večjega okoliša, bi bilo krivično odklanjati pravico do kredita delavcem in nameščencem, ki živijo

nekoliko oddaljeni od svojega delovišča-industrijskega centra in ki tudi gradijo oziroma mislijo graditi svoje hišice v krajih svojega bivališča.

Svet za gospodarstvo OLO je predlagal Izvršnemu svetu LRS, naj bi spadale v področje industrijskih in gospodarskih centrov občine Cirkovci, Hajdina, Starše, Lovrenc glede na Kidričev, dalje občina Lešje in Makole glede na Majšperk in rudnik v Makolah, Ptuj, Rogoznica, Gorišnica, Markovci in Videm glede na industrijsko-gospodarski center Ptuj ter končno Ormož in Središče kot samostojna gospodarska centra.

Glede na prednji predlog in na rok 20. julij za prijavo potrebe po kreditih bi bilo pravilno, da bi se interesi za kredite iz navedenih občin javili do 20. julija pri Narodni banki v Ptuj zaradi pribave popo-nih podatkov o potrebnih kreditih za graditev hišic delavcev in nameščencev.

GOMILA VABI

Turistično društvo Gomila se pripravlja na večje število gostov in obiskov na dan 22. julija t. l., ko bo več kolektivov priredilo razne izlete v bližnjino in daljino okolico. Slovenske gorice vedno znova vabijo, vabijo ljudi od blizu in daleč. Željo, naj bi prišlo čim več delovnih ljudi pogledat lepote Slovenskih goric, je sporočilo na vse strani Slovenije Turistično društvo Gomila.

drilo bodo skrbeli harmonikarji iz tega predela Slovenskih goric.

Na dan 8. avgusta t. l. bo izletniški dan na Gomili z vinsko razstavo in vinsko poskušnjo iz vinorodnih predelov Radgone, Ljutomer, Ormoža, Haloz, Ptuj in Maribora, za katero je vsako leto večje zanimanje tudi izven ptujskega okraja. Isti dan bo na Gomili veliko gospodarsko zborovanje, ki se ga bodo

Na dan 22. julija t. l. bo na Gomili proslava Dneva vstaje, ki jo pripravljajo množične organizacije Juršinci, Kostanj in Bučkovci ter Videm ob Ščavnici. Pričetek bo ob 9. uri. Pri razglednem stolpu se bodo zbrali udeleženci proslave. Govoru o pomenu 22. julija bi sledil ogled Gomile in okolice ter ljudsko veselje. Za razve-

udeležili kmetje iz velike okolice Gomile. Za ta dan je povabljenih na Gomilo več vodilnih osebnosti iz naše republike, ki se bodo udeležili zborovanja in ostalega programa tega dne.

Torej na svidenje na Gomili 22. julija in 8. avgusta. Obakrat dobrodošli.

Turistično društvo Gomila

Trgovsko podjetje „LES“ OZZ Ptuj

se priporoča vsem svojim cenjenim odjemalcem s poslovalnicami v Ptuj, Ormožu in v Središču ob Dravi ter z obratom Žaga v Ormožu

Vrakašolci našim bralcem

Nega in vzgoja otrok

Eno je imeti otroka, in drugo negovati in vzgajati ga. Dolga je pot od njegovega rojstva pa do trenutka, ko postane samostojen in koristen član človeške družbe. Ta doba traja najmanj po šestnajst, osemnajst in največkrat še več let. V tem času se oblikuje človekov značaj, pri katerem ima veliko vlogo poleg prirojenih lastnosti prav vzgoja.

Otrok je majhen, neobojen, ko se rodi in postane član človeške skupnosti. Najprej mora biti deležen nege. Od te je odvisen nadaljnji obstoj in razvoj mladega bitja. Nega otroka ni tako enostavna, kot si predstavljajo marsikateri žena, ko postane mati. Šele uspehi in neuspehi jo največkrat poučijo o njeni težki in odgovorni vlogi.

Danes že imamo toliko izkušenj in napotkov moderne higijene in medicinske dojenčka, ki nam pomaga pri negovanju otroka v najnežnejši dobi njegovega življenja. Napisano je imamo lepo vrsto knjig in navodil. Zdi se le, da je še vedno premalo praktičnih tečajev, katerih bi se seznanile ženske in dekleta s podeželja, ker bi s takim širjenjem znanja pri negi dojenčkov znatno zboljšali razmeroma še visok procent umrljivosti otrok v prvem letu starosti na našem podeželju.

Za srečujemo še vse polno otrok, ki s svojimi umazanimi oblaci kažejo, da za njihove matere čistota ni važna stvar. Marsikje se je stanje že popravilo tudi v tem pogledu, vendar ne moremo reči, da je zadovoljivo. Res je, da se otrok ne prestopa maza pri jedi in pri svojih igrar. Toda med umazanijo in umazanijo je razlika. Če na prvi pogled lahko presodimo, ali je bila obleka še pred nedavnim čista ali pa se umazanija že kar lušči. Sploh pa je v zadnjem času tudi glede tega laže, saj prodaja Jugovinil vse mogoče vrste izdelkov, ki prav dobro služijo našim malčkom, mamicam pa prihranijo mnogo časa, ki bi ga morale sicer žrtvovati za to, da bi bil otrok vedno snažen.

Ali veste,

— da bo treba tudi letos odajati žitno merico iz mlatnice, ne glede na to, ali so last organizacij, ljudskih odborov ali zasebnikov (Uradni list FLRJ št. 26/53);

— da so za dopolnilna obratna sredstva določene meje obrestne mere za posamezne gospodarske skupine: za industrijo in rudarstvo je 7,25%, za kmetijstvo 3%, za gradbeništvo 6,5%, za trgovino 7,5%, za zunanjo trgovino 7,25%, za odkup 7,25%, in za gostinstvo ter turizem 6%;

— da bo v kratkem v Ptuj sestanek »butačev«, ki jih bo sklical OLO Ptuj v zvezi s krediti za graditev stanovanjskih hiš delavcev in nameščencev po tukajšnjem lokalnem načinu (butanje); na sestanku bo obravnavala pravilni pripravi ilovice za butanje in ostalo. Seznane vseh butačev bodo OLO poslale občine;

— da je letos mogoče dobro prodati grahorico, ki se vsiljuje medrž in pšenico in ki jo pri nas na vse načine čistimo iz zrnlja in mečemo na smetišče. Podjetje za nakup in prodajo žita in mletih izdelkov Ljubljana »Žito« bo odkupovalo grahorico glede na veliko povpraševanje po grahorici iz inozemstva. Mini, čistilnice ter mlatnice v Srbiji in Vojvodini bodo temu podjetju dobavile vso grahorico;

— da pripravila Ribiška zveza Slovenije skupno z ljubljanskim ribiškim društvom prvo republiško ribiško športno tekmovalnico, ki bo letos septembra pri nas nekaj posebnosti. Prvaki v melanju lesenega obežilnika s petih startnih mest v eno tarčo in v drugih disciplinah (skupaj 5) bodo prejeli diplome, prehodna zastavico, pokal in praktična darila;

— da so se kmetijski stroji pocenili za 60% glede na povečan regres. S tem so nakupili zelo ugodni pogoji za nakup kmetijskih strojev, zlasti še glede na dolge odplačilne roke (3—20 let), velikega pomena bo tudi nov odlok o reviziji cenitve vrednosti osnovnih sredstev v kmetijstvu ter določeni starni roki o amortizaciji strojev;

— da je od nedelje, 11. t. m., odprto preurejeno letno kopališče v Ptuj. Odprl ga je predsednik LOMO Ptuj tov. Janko Vogrinec. Namesto njega je prvi zaplaval v novem 25 m dolgem bazenu študent tov. Ivo Ciani ml. z Zagrebške ceste. Od nedelje dalje je kopališče vsakodnevno polno mladih kopalcev.

CESAR ETIOPIJE BO OBISKAL JUGOSLAVIJO

Po povratku iz ZDA bo obiskal Jugoslavijo na povabilo maršala Tita cesar Etiopije Haile Sellasie. Ob tem obisku se bo cesar Etiopije prvič srečal z maršalom Titom. Cesarjev obisk bo koristil k poglobitvi že itak najbolj prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Etiopijo. Cesar Etiopije bo v Jugoslaviji prisrčno sprejet. Zadržal se bo tukaj teden dni, nakar bo obiskal tudi Grčijo.

IZ MARKOVČ

Osnovna šola, nižja gimnazija, učenci in učiteljski kolektiv so skupno zbrali za poplavljenice iz Celja 8.302 din. Zbrano pomoč so takoj poslali direktno mladinski brigadi Kajuhovega dijaškega doma v Celju v dobri veri, da bo ta prispevek vsaj v malem pomagal odpraviti škodo, ki je nastala pri prebivalstvu iz Celja in okolice ob velikih poplavih.

Pred kratkim so poslali mladinci Kajuhovega dijaškega doma šoli v Markovčih zahvalno pismo, v katerem izražajo svojo hvalečnost vsem, ki so se jih spomnili v težkih dnevih poplav in odstranjevanja ogromne škode in istočasno pozivajo pionirje markovske šole naj bi prišli prihodnje šolsko leto v Celje, kjer jim bodo v domu pripravili kulturni spored. V pismu tudi poudarjajo, da jih veseli, da so pionirji skupno z učiteljstvom markovske šole pokazali tovariško sočustvanje in pomoč v najtežjih dneh, ko se je videlo, da so v Markovčih ljudje, ki se zavedajo važnosti tovariške pomoči in povezanosti z vsem ljudstvom naše domovine v sreči in nesreči.

Nabiralna akcija v Markovčih je sledila takoj po prejetih vesteh o velikih poplavih v Celju in treba je priznati, da je bila uspešna po zaslugi otrok, učiteljskega in staršev, ki so razumeli dobro voljo svojih otrok, ki hočejo pomagati svojim neznanim B. U. sovrstnikom iz Celja. Z. T.

Iz Podlehnik

Bliža se nam čas žetve. Ljudje so tukaj zaskrbljeni, če bo še naprej vreme tako nagajalo kakor je pri košnji sena. Vprašanje je, če se bo dalo vse srečno spraviti pod streho. Še vedno grozi toča. Dne 7. t. m. je že več krajev obiskala toča ter povzročila do 50 % škode. Istega dne je tudi strela zažgala poslopje bormega posestnika Alojza Pajnikih iz Zakla.

Letošnje leto nam nič ne prizanaša. Na vseh koncih in krajih nam preti nevarnost za pridelek. Kaže, da bo letos malo pridekla za doma, še manj pa za trg, zlasti če ne bo jabolk in sliv. Tudi kolodarski hrošč ne prizanaša in je prilično razširjen.

Občinski razglasil in opozorila posestnikov v zvezi z nevarnostjo kolodarskega hrošča nale-

tijo pri marsikomu na gluha ušesa, zlasti pa pri ljudeh, ki podcenjujejo to pretečo nevarnost. V interesu vsakega posameznika in nas vseh je, da bi vsak posameznik oziroma njegova družina temeljito pregledala krompirišča in storila vse, da bi zatrla hrošča, kjerkoli se pojavlja. Če se ne bo dalo ljudem povedati, kakšna nevarnost nam preti, se bo hrošč res tako razpasel, da bodo v nevarnosti naša krompirišča kot so bili nekoč naši vinogradi.

O vseh teh okoliščinah je med ljudmi veliko razpravljanja, ki pa veliko ne koristi. Skrbeti bo pač treba, da ne bo pridelek brez potrebe izpostavljen slabemu vremenu, zato bo treba pri marsikaterem delu hiteti, iti drugim na pomoč in tudi sprejeti pomoč. B. F.

S Polenška

Občinski odbor RK Polenšek, ki je organiziral dvoletni tečaj za nadaljnjo izobrazbo kmečke ženske mladine, in uprizaritev nepozabne Hasan aginice, je dolge mesece že tiho nosil skrit dolg do vseh vestnih tečajnic in postrizovalnih igralcev. Očital si je, da mladim delavcem ni pridelati niti družabnega večera, niti primerne zakuske, ki bi jim ostala kot lep spomin po izvršenem delu.

Toda počasi, pa gotovo! Preteklo nedeljo, 11. julija, se je na redni seji RK oglasil odborov član in predlagal: Naš RK naj vsem tečajnicam in igralcem plača potovanje na Ostrožno. To naj jim bo nagrada, katero bodo uživali na potovanju, na prireditvah in ob spominski proslavi zgodovinske borbe.

Resen predlog, ki je zajel vse odlike, so navzoči soglasno sprejeli. Sedaj se med vaščani širi glas in raznaša odločitev z nedeljske seje. 41 postrizovalnih delavcev v vrstah RK pa si v mislih in mladih sanjah že načrtujejo tisto zeleno pot na Ostrožno, kjer bodo videli skupnost slovenskih delovnih množic. Iz oči v oči bodo gledali preživele borbe in narodne junake in poslušali besede naših voditeljev. Prehodili bodo ceste stotih talcev pri Frankolovem in na njihova grobišča položili rdeč cvet. Ostrožno jim bo prineslo doživljati, katerih ne bodo mogli pozabiti.

obisa Vrbe, Bleda, Bočinja, Gorice, Skočjanskih jam, Opatice in Postojne smo videli krasote in bogastva naše lepše Slovenije ter smo si s tem nabrali številne pobude za marljivo delo v novem šolskem letu.

O svojih doživetjih z izleta bomo v novem šolskem letu seznanili sošolce in sošolke v želji, da bi na vseh gimnazijah prihodnje šolsko leto naraslo številu odličnikov in da bi tudi njih bila dana možnost videti in doživeti vse, kar smo mi do-

Pestro življenje slovenskih otrok v počitniški koloniji ob Vrbskem jezeru

Pri Celovcu je krasno Vrbsko jezero, ki s svojo lepoto privlači letovištarje iz vse Avstrije, pa tudi iz drugih držav. Vzdušje čenovitnega jezera, ki je dolgo 16 km in široko 1—2 km, se vrste razkošni hoteli in čedne lesene hišice, ki so jih postavili bogatejši ljudje za svoja letovanja. Tukaj se letoviščarji prav prijetno počutijo. Cele dneve se kopajo v izredno topli vodi. Čeprav je letos hladno vreme, je jezero zmeraj toplo in privlačno za kopanje. Jezero obdajajo zeleni griči z iglastimi in listnatimi gozdovi. Iz njih veje sveža sap, ki valovi jezero in pozibava jadrnice in čolne. Prijetno je vdihavati osvežujoči zrak in se kopati v topli vodi jezera.

Ob Vrbskem jezeru so na letovanju v zadnjih letih tudi jugoslovanski otroci. Ob južnem obrežju na celovški strani je prijazno letovišče Sekira. Tu je ogromna zgradba, v kateri stanuje nad 200 otrok in vzgojiteljev. Izletnik lahko že od malega prepozna, da tukaj letujejo jugoslovanski otroci. Na visokem drog mogočno plapolata Titova zastava. Nekateri izletniki občudujejo zastavo z zvezdo in junaške jugoslovanske narode s herojem Titom na čelu. Posebej so zadovoljni, ko čujejo živah veselih otrok. Nekatere pa bode v oči zastava socialistične dežele in jim ne gre v račun, da straši Titova zastava tudi po Koroskem.

Sedaj letuje v Sekiri čez 200 otrok iz Ljubljane, Maribora,

Celja, Ptuja in še iz nekaterih drugih krajev. To so v glavnem osnovnošolski otroci, nekaj pa je tudi starejših. Otroci so zelo zadovoljni in srečni. Imajo zelo pestro življenje, z močnimi doživljaji, ki jim bodo ostali v spominu vse življenje. V topli vodi se nakopajo do mile volje. Ob obrežju so tudi urejena igrišča, kjer se tudi naigrado do mile volje. Iz življajo se tudi v kulturno-prosvetnem delu. Udeležujejo se v pevski, dramski, recitacijski, glasbeni in drugih sekcijah. Krepijo se tudi v športu. Večkrat gredo na izlet v bližnje okolič. Obiskali bodo tudi Gospo Sveto, kjer so nekoč ustoličevali koroške vojvode v slovenskem jeziku.

Otroci so pod stalnih nadzorstvom izkušenih vzgojiteljev. Vzgojitelji organizirajo in izvajajo vsakodnevne pester programe. Vsak ima svojo skupino. Otroci navdušeno tekmujejo, katera skupina bo boljša. Tako imajo tudi kulturne nastope. Najpomembnejši dogodek za kolonijo pa je nastop otrok v koroškem radiu.

Otroci pridobivajo precej na teži, ker imajo izdatno hrano, saj jedo dnevno po petkrat in redno spanje. Po obedu gredo spat dve uri.

Letovanje otrok sta organizirala naše Društvo prijateljev mladine in avstrijska organizacija »Kinderfreude« (podobna naši) pod okriljem Socialistične stranke. Dogovorjeni so tako, da avstrijski otroci letujejo na Jadranskem morju, naši otroci pa na Vrbskem jezeru. V Avstriji bodo letos letovale tri izmene naših otrok.

Rud. Dec

Kurežovo gospodarsko poslopje v Podlehniku je upepelil požar

V ponedeljek, 12. julija t. l., zvečer je izbruhnil požar na gospodarskem poslopiju Jakoba Kurež iz Podlehnik in ga je v kratkem času tudi uničil, z njim vred pa tudi dragoceno kmetijsko orodje in stroje.

Domači so bili pri večerji, ko se je zasvetilo na gospodarskem poslopiju, ko je plamen zajel že celo zgradbo, ki so jo ravno ta dan obnavljali. Vsi so se takoj lotili reševanja živine in orodja ter hišne opreme. Kmalu so prihiteli na pomoč bližnji ljudje, od katerih se je nekaj mladih lotilo reševanja, ostali pa so, kot je pač navada pri požarih, gledali, kako ogenj uničuje gospodarsko poslopje sovaščana — kmata Jakoba Kureža. Kmalu so bili na mestu tudi gasilci iz Trčca in Ptuja, ki pa so zaradi oddaljene vode težko posegli v akcijo. Zelo agilni in po številu najmočnejši so bili v akciji pripadniki JLA s kapetanom tov. Grujičem na čelu, ki so požrtovovalno in enotno izvršili vsak kapetanov ukaz glede na situacijo, ki je nastajala ob menjačem vetru. S skupnim prizadevanjem gasilcev, domačih in pripadnikov JLA je uspelo obvarovati pred uničenjem stanovanjsko poslopje, ki je bilo za vsak slučaj izpraznjeno. Zaradi oddaljenosti vode, brizgalne niso mogle opraviti vse naloge, zato je bilo treba uporabiti skaf. Odločno vlogo je odigral minimaks aparat, ki so ga prinesli s seboj ptujski gasilci, ki je veter obrnil ogenj proti obvarovani stanovanjski hiši in je nosil cele kepe žerjavice na slamnato streho. Gasilskemu funkcionarju Preacu iz Ptuja je uspelo s peno iz minimaksa zadušiti vse iskre na slamnati strehi še predno se je vnela slama.

Vzrok požara ni znan. Škoda je najmanj 500.000 din, ki bo delno krita zavarovalnino.

Tudi pri tem požaru se je pokazala stara slaba navada, da prihajajo ljudje samo gledat požar in ustvarjati paniko in nered in da sploh ne reagirajo na pozive domačih ali gasilcev, naj kakorkoli pomagajo zmanjševati nesrečo in škodo. Večina ljudi pride na kraj požara brez skafov za vodo, požarnih kavlrov in lestev v pomoč, kar praznih rok. Pri Kureževih je bilo lahko na prste prešeti nekaj dečkov in starejših moških, ki so skupno s požrtovovalnimi pripadniki JLA odločno posegli v reševanje akcije in je tudi po njihovi zaslugi in zaslugi gasilcev uspelo ogenj omejiti, da ni povzročil še več škode.

Ko so se ob odhodu pripadnikov JLA in gasilcev domači za-

hvalili za pomoč, je dejal kapetan JLA tov. Grujič: »Kaj bi nas hvalili mamica, ko pa je to naša dolžnost reševati naše ljudi in njihovo premoženje iz nesreče, če te že ni bilo mogoče preprečiti...«

Ob 12. uri ponoči je na pogorišču utihnilo brnenje motorjev in govorjenje ljudi, ker je bil ogenj popolnoma pogašen, le domače je še bilo mogoče slišati, ko so spravljali skupaj ostale predmete...

Ne pozabite takoj nakazati zastavne naročnine za

PTUJSKI **TEDNIK**

Nesreča nikoli ne počiva

Anton Kokol iz Budine je po naključju udaril z roko po sipi in si jo pri tem poškodoval; Franc Zebec iz Hrastovca 152 se je spodrsnil, padel na koso in si poškodoval roko; Stanko Zupanič iz Kidričevega 9 se padel s kolesa in si pri tem poškodoval nogo; Repič Alojz iz Zg. Hajdine 79 si je na cirkulari poškodoval levo roko; Ivana Valanta iz Marjete na Dravskem polju 1 je na paši poškodovala krava; Maksu Nemcu

iz Saline 7 je sod poškodoval desno nogo; Barbaro Karo iz Paradiža 38 je s kolom napadel Jakob Vidovič in ji poškodoval levo roko; Angelo Lah iz Kidričevega sta podrla dva kolesarja in jo poškodovala po glavi in telesu; Branku Seguli iz Podvinc 111 (3 leta) je mlatični stroj odtrgal dva prsta; Maks Kmetec iz Kidričevega 8 je padel s kolesa in dobil nekaj poškodb.

Praktični nasveti

Konserviranje

Do poznega novembra ima gospodinja možnost, da pripravi marmelado, kompote ali da vložijo zelenjavo. V naslednjih mesecih lahko vložijo korenje, peko, korenje, beluše rabarbaro, zeluše, rabarbaro, zelene kosmulje, ribizelj, cvetačo, fižol v stročju, kolerabo, paradižnike, kumare, gobe, peso, jabolka, hruške, bezgove jagode, buče, zelje.

Bistvo shranjevanja je v tem, da preprečimo razvoj škodljivih bakterij. V ta namen odvzamemo sadju in zelenjavi vlago, ki nudi bakterijam kar najbolj ugodni življenjski prostor. Dalje konzerviramo živali tako, da jih v zaprtih posodah segrevamo pri določeni vročini, ki uniči bakterije in pa da jih vložimo v alkohol, sladkor, kis ali sol.

Danes bomo spregovorili o konzerviranju zelenjave, naslednjič pa o konzerviranju sadja.

Sušenje zelenjave je najcenejši način konzerviranja. Za to ni treba kdo ve kaj truda. Zelenjavo moramo pred sušenjem prevreči oziroma oprati. V ta namen damo očiščeno zelenjavo na prt, ki ga razgrnemo čez velik lonec, ob robu pa privežemo, da se ne pogrebe v vodo. Tako pripravljen fižol na primer dobro pokrijemo in parimo deset minut, potem ga pa razprostremo na lese in sušimo na soncu.

Za konzerviranje zelenjave v solju uporabljamo največkrat sol in kis. V kis se dobro ohranijo vse vrste zelenjave, saj bakterije ne morejo več živeti v dva- do trikratni raztopini kisa.

V sol vlagamo tako, da polagamo v posodo izmenoma plast

zelenjave in plast soli. Po tej poti dosežemo, da odvzame sol zelenjavi vodo ter nastane kaša, ki izžene zrak iz vmesnih prostorov. Z obeh strani to še pospešimo. Pri uporabi moramo razsoliti, zato na primer fižol prej dobro speremo, da ni jed preslana ali prekisla.

Zelenjavo steriliziramo v patentnih kozarčih. Če teh nimamo, si lahko pomagamo z dvojnimi celofanom, ki ga pomočimo v alkohol in privežemo z vlažno vrvico. Kozarce vložimo v lonec z mrzlo vodo, na dno pa damo deščico, da pri segrevanju ne počijo. Lonec pokrijemo in kuhamo pri določeni temperaturi, kakor zahteva recept. Za sočivje je še celo važno, da ga čez dva dni ponovno prekuhamo, ker je večja nevarnost, da bi se pokvarilo.

Škropljenje fižole

V juliju in avgustu napada fižol fižolova pršica ali rdeči pajki, ki se zlasti v sušnih letih hitro množe.

Ko se julija pokažejo goste belkaste ali rumenkaste maroge na listih, moramo fižol poskropiti z 2% raztopino žveplenog apnenog brozge. V naslednjih 8—10 dni škropimo še enkrat ali dvakrat.

Gumijaste cevi

Gumijaste cevi za zalivanje vrta in podobnega ne smemo zvižati pretirno in puščati na soncu. Če je taka cev otrdelja, jo položimo za malo časa v 30% karbolno kislino, nakar jo speremo in namastimo z lanolinom, pa bo spet prožna. Če se cev lomi in poka, jo namažimo z gliceranom, in sicer zunaj s krpo, znotraj pa tako, da nekajkrat pustimo skozi njo glicerin.

**VELIKA
GOSPODARSKA
RAZSTAVA**

XI. Maciborski teden
OD 7. DO 15. AVGUSTA 1954
25 % POPUSTA NA VELEZNICE IN AVTOBUSIH

**KULTURNE
PRIREDITVE IN
KMEČKI DAN**

ŠPORT**Tri zmage ptujskih kegljačev v Ptju in Mariboru**

Ptujski kegljači so si v zadnjem času zopet zasluženo priborili 3 zaporedne zmage.

V nedeljo, 4. julija t. l., je gostoval v Ptju kegljaški klub Spartak iz Zagreba in tekmoval z oslabilim moštvom Drave. Zmaga je ostala zopet na naši strani, in sicer z rezultatom 237 : 234 lesov. V tej tekmi sta se izkazala Pintarič in Dostal.

V četrtek, 8. julija t. l., je bil naš klub v Mariboru na dveh povratnih prijateljskih tekmah, in sicer na lepo urejenem enosteznem kegljišču Tekstilca, kjer je do zadnjega kazalo, da bo tekma izgubljena, vendar se je po zaslugi marljivih kegljačev končala z našo zmago ob 308-306 lesih. V tej tekmi se je izkazal najstarejši član kluba Erhatic. Druga tekma je bila na najlepšem kegljišču v državi, in to na štiristeznem kegljišču

Konstruktorja v Mariboru s člani kegljaškega kluba Hidromontaže. Tudi v tej tekmi so zmagali Ptujčani z rezultatom 333 : 261 lesov. Na čelu najboljših v tej tekmi je bil ptujski kegljaški prvak Sikar, ki je imel 15 od 18 možnih adutov. Sledila sta mu še Luka in Lajoš z 10 aduti.

V načrtu je obisk Kegljškega kluba Varaždin in tekma s tamkajšnjim moštvom. Upajmo, da bo zmaga še naprej na naši strani. IK

In še nekaj za gospodnje**Kamilčno olje**

Na sveže kamilce nalijemo močan alkohol, vendar samo toliko, kolikor ga popijemo. Čez uro ali dve dodamo 5 delov dobrega sončnega ali olivnega olja, ki nima duha. Mešanico damo v lonec, lonec s posodo v vodo in vse skupaj postavimo na rahel ogenj. Čez pol ure precedimo najprej skozi redko, nato skozi gosto krpico. S takšnim oljem natremo ozeblino ali se masiramo proti revmatizmu.

Doma napravljeni jogurt

Jogurt lahko naredimo doma iz mleka in kisle smetane. Mleko mora biti prvovrstno in dobro precejeno, da ne ostane v njem prav nič smetane. Kuhati ga je treba 60 do 70 minut, nato ga pustimo, da se ohladi na 26 do 27° C. Na vsak liter mleka vzamemo žlico kisle smetane, ki se je komaj začela kisati. Primesati jo moramo počasi ohlajenemu mleku ter dobro zaviti skledo z mlekom v prt, kakor testo za krape, da ne pride zrak do njega. Tako ga je treba pustiti dve uri v miru. Nato se odkrije, pri čemer pa je treba paziti, da skledo ne premaknemo. Takšno mleko mora ostati v šrambi pokrito.

Suhe borovnice so najboljša zdravilo za zdravljenje driske pri otrocih. Dajemo jim samo močan čaj iz kuhanih borovnic ali pa jim damo sveže borovnice.

Borovnični sok uporabljamo tudi za barvanje vina.

Madeži borovničnega soka so zelo trdovratni. Najlažje jih odstranimo z žveplenim dimom. V konservni škatli zažgemo žveplo nit in pridržimo madež nad dimom toliko časa, da izgine. Če se blago od dima umaže ga speremo z mlačno vodo. Sveže borovnične madeže čisto očistimo že z mlino. Pralna blaga omočimo s kislim mlekom, nato pa speremo z vodo.

Zaradi pogostega dežja je koristno vedeti, kako se ta tkanine zavarovati pred vplivom dežja.

Platnene, volnene tkanine impregniramo, da postanejo nepremočljive, z masno mlino in raztopinami raznih soli, zlasti aluminijevih.

Za težka, debela blaga napravimo raztopino iz 10 delov belega klesa, 10 delov glicerina in 50 delov vode. Po nekaj urah blago posušimo. Za impregniranje takega blaga zadostuje, da

Cene na ptujskem živilskem trgu
za liter, kilogram ali komad
Cebula 20—30, česen 50, fižol luščeni 40, fižol 30—40, grah 20, grah luščeni 40, krompir 18 do 20, koleraba 30, cvetača 30 do 40, kumare 40, pesa rdeča 30, peteršilj 40, solata endiv. 30, solata v glavah 20, špinaca 60, zelje v glavah 35, korenček 40, ohrovt 35.
Ječmen 30, koruza 20, pšenica 30, proso 35, zdrob koruzni 30. Maslo surovo 400, zaseka 250. Mleko 20, smetana 100—120, skuta 40—70.
Kokoši 250—400, piščanci 200 do 400.
Češnje 40, breskve 60, borovnice 40.
Lisičke 50—60, jajca 11, med 280.

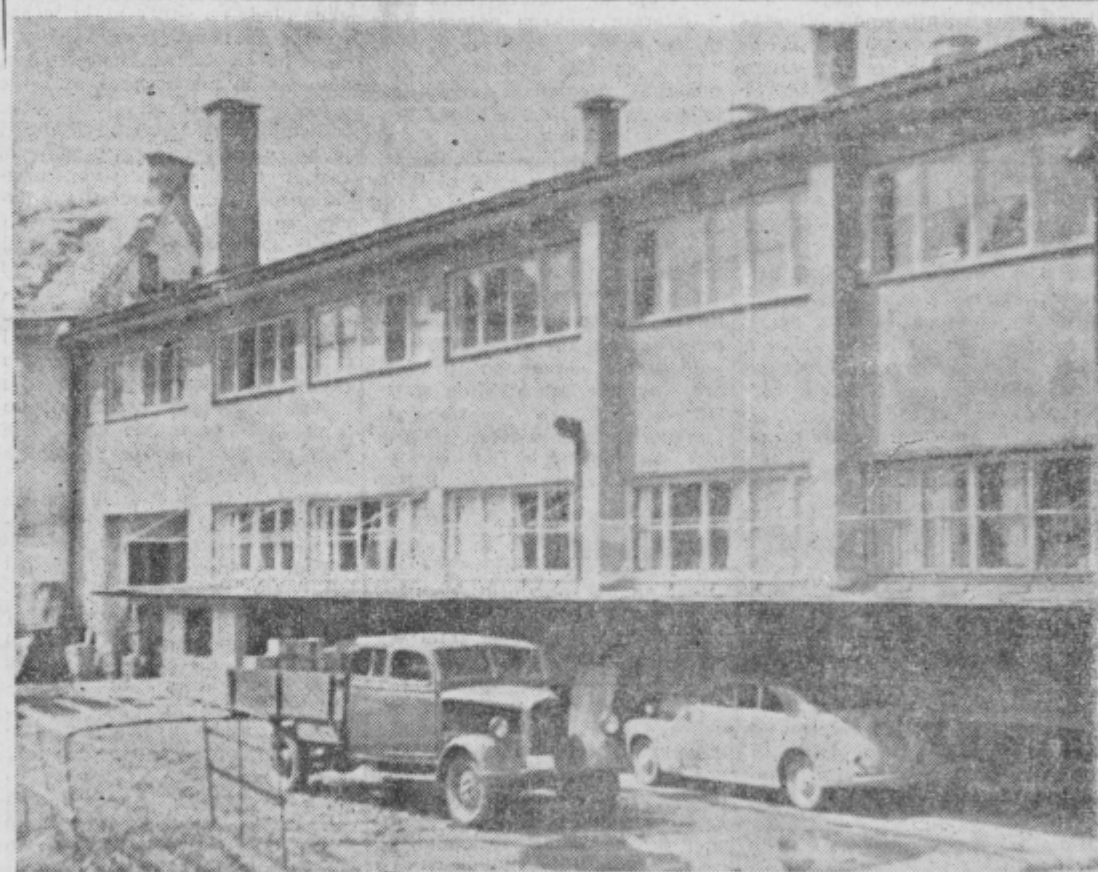
ga namažemo z raztopino burovih tablet.
Platno, nahrbtnike, zakrpana šotorska krila namažemo z raztopino 2 dkg želatine, 3 dkg galuna, 3,5 l vode.

Lepenko napravimo nepremočljivo, če jo namažemo z raztopino lanenega olja in firneža ter postavimo na zrak, da se posuši.

Koprive so zelo koristna rastlina za prehrano kakor tudi za čiščenje raznovrstnih predmetov, zlasti steklenine. Koprivna tinktura, spirtni izvleček iz koprivnih listov, pa je priporočljiva za mazanje lasišča (dvakrat do trikrat na teden), proti čebelnemu piku, za mazanje protinastih in revmatičnih udov, za umivanje opeklin ter za obkladanje na opekline.

PREVIDEN JAHAC

»Koliko bi stalo enourno jahanje tega konja, tovariš učitelj?«
»50 dinarjev!«
»Čas verjetno zaračunavate po povratku konja v hlev? Lahko se mi namreč pripeti, da bi se jaz vrnil uro pozneje kot konj.«

„Delta“ tovarna perila in konfekcije Ptuj

Ing. Zorec Egon:

Ob času žetve, mlače in setve strniščnih posevkov

Dragoceno žito je dozorelo. Kmetovalci zdaj kosijo in žanjejo. Dnevi žetve so menda najlepši dnevi v kmečkem življenju. Imeli bomo naš vsakdanji kruh. Kot vsako leto, bo tudi letos mlačev organizirana. V to svrhu so se že zbrali mlatičarji okraja pri Okrajnem ljudskem odboru (10. julija 1954) ter se na skupnem posvetovanju dobrega pomenili o letošnji mlačvi. Postavljen je organizacija mlačev. Vse mlatičnice so razporejene kar najbolj praktično po okraju v vsako občino in vas, tako da bo mlačev pri kolikaj ugodnem vremenu pravočasno končana. Vidi se, da bodo odnosi zadovoljivi.

V ponovno pojasnilo se to: Obračun mlatitve se bo izvajal s pobiranjem merice. Slovenski poročevalec od 12. julija 1954 poroča, da velja sklep o obvezni prodaji žitne merice iz mlatičnice (Uradni list FLRJ št. 26/53), ki ga je sprejel odbor za gospodarstvo zveznega izvršnega sveta lani junija.

Podjetje DES vztraja, da v letošnjem letu nikakor ne bo dovoljeno tako imenovano »vrše-

nje«, ki je predvsem v navadi v Središču in Obrežu. Dovoljeni pa bodo motorni priključki s števci, o čemer so po izpovedi zastopnika podjetja obveščeni mlatičarji. Obračunavanje bo pri lastnikih mlatičnic, ki bodo mlatiči različnim gospodarjem, po tako imenovani »obrotni tarifi«. Iz zavoda za Socialno zavarovanje je pojasnjeno, da posameznih posevkov ne bo, temveč se prijavijo le čas (koliko ur dela) in pa jakost stroja v KS. Mlatičniške knjige bodo razposlane, čim prispejo.

Osnovni agrotehnični ukrep za očuvanje vlage v zemlji je, kolikor je mogoče, preoravanje strniščnih površin, čeprav se žito še nahaja v kopicah na polju. Predstvena priprava naj ne bo oranje, temveč globoko rahljanje ali ritje. Če bi zemljo močno preorali, bi izgubili preveč vlage, ki je dragocena. To rahljanje naj bo 12-18 cm globoko, za setev plitvejša, a za saditev in v sušnih predelih globlje. Globinski obdelavi mora, če je potrebno, takoj slediti poravnavanje površine z vlačo in branjem. Ta obdelava

Valter Koser:

Medicina v borbi z bolečino

Borba proti bolečini sega prav gotovo tako daleč nazaj v zgodovino medicine, kakor težnja pomagati, olajšati stanje in zdravljenje, ki je bila že od samega začetka vodilna misel v zdravilstvu. Danes si le težko zamislimo potek operacij, ki so se pred nekaj stoletji vršile brez kakršne koli narkoze. Proti bolečinam, ki so spremljale razna obolenja, so bili tako rekoč brez moči. Celo razne amputacije udov so izvrševali pri popolni zavesti bolnikov, ki jih je le od silne bolečine kirurškega posega povzročena nezavest rešila trpljenja. Da — danes se nam zdi vse to čudno in nerazumljivo. Vse preveč smo navajeni na številna sredstva, ki lajšajo bol in ki jih včasih jemljemo kar tja v en dan, ne da bi premišljevali o tem, kako je bilo nekoč. Saj, navsezadnje imamo morda prav.

Kakšen je pa pravzaprav položaj danes? O tem bi želel napisati nekaj misli. Predno bomo govorili o posameznih zdravilih, je nujno, da jih vsaj na grobo nekako razdelimo. Vse bolečine imajo svoj izvor, bodisi na površini telesa (n. pr. razne rane, opekline, izpuščaji, poškodbe itd.), ali pa v notranjosti, v posameznih organih. Tu bi samo omenili bolečine, ki nastanejo n. pr. pri žolčnih ali ledvičnih kamnih, obolenju raznih mren (trebušna, možganska ali pljučna), večje ali manjše bolečine, ki spremljajo najrazličnejša obolenja srca, pljuč, želodca in drugih notranjih organov. Vzroki, oziroma

lečine je pravzaprav lahko vsak posamezni del našega organizma. Drazljaji, ki nastanejo zaradi okvar, ki smo jih pravkar našli, se širijo po živcih v gotove predele možgan, kjer te dražljaje nekako registriamo oziroma zaznamujemo kot bolečino. Iz omenjenega pa pravzaprav že tudi izhaja delitev na sredstva, ki delujejo proti bolečinam na sami izhodni točki in na tista, ki delujejo na tiste predele možgan, ki smo jih maloprej omenili kot center za bolečino. K slednjim spadajo snovi z naj-

močnejšim učinkom. Prva so znatno bolj nedolžna, njih učinek je slabši in zato so tudi proti zelo močnim bolečinam brezuspešna; imajo pa drugo, morda v vsakdanjem življenju bolj cenjeno lastnost t. j., da jih lahko nabavimo v lekarni brez zdravniškega predpisa. Sedaj si pa oglejmo predstavnik obeh skupin (v podrobnosti se iz praktičnih razlogov ne bomo spuščali). Najprej vam predstavim aspirin (acisal) kot najbolj znano in najbolj cenjeno ter menda tudi najuspešnejše sredstvo proti raznim, vendar ne prehudim bolečinam. Aspirin poleg tega še znižuje povišano telesno temperaturo. Morda bo komu koristilo, če povemo, da je odlično sredstvo zoper mrzle noge zvečer v postelji, ravno ta slavni aspirin, ki ga spijemo s skodelico vročega lipovega čaja. Za spoznanje močnejših učinkov ima aminopirin (piramidon). Radi ga uporabljajo proti zobobolu. Drugo tako sredstvo proti bolečinam je fenacetin, ki ga pa redkeje dajemo samega, marveč češče pomešanega z drugimi, slično delujočimi snovmi. S takim mešanjem dosežemo, da je efekt zdravila znatno močnejši. No — to so sedaj ti tako imenovani kombinirani praški. Taki kombinirani praški, ki delujejo odlično proti bolečinam, vsebujejo običajno še razna druga zdravila v zelo majhnih količinah (sredstva za spanje oziroma pomirjanje živčnega sistema). Naj izmed njih omenim samo nekatera najpogostejša rabljena: kodalgin oziroma kodal, kot se po novem imenuje, je zelo čisto rabljeno in zelo dobro učinkujoče sredstvo, ki lajša bol. Dobimo ga brez recepta. Znan je tudi kofepirin, ki vsebuje kofein, ki širi možganske žile in ugodno vpliva zlasti pri glavobolu. Aminoveron (veramon) deluje proti bolečinam in pomirjevalno na živčevje. Otokain ublažuje bolečine, ki spremljajo vnetje zunanega in srednjega ušesa. Starejšim ljudem delajo čisto težave bolečine zaradi

revme. V tem primeru vzamemo sredstva proti bolečinam najpogostejše v obliki injekcij. Dober je cinchofen oziroma cinhofanil, v tabletah pa dajemo že omenjene kombinirane praške.

Sedaj nam preostane, o se sredstva, ki delujejo na sam center za bolečino v možganih, za katere smo že omenili, da imajo izredno močan učinek in se zaradi tega izdajajo le na zdravniški predpis (recept). Predstavnik te skupine je morfin, ki se pridobiva iz opija. Zanimivo je, da vsebuje opij, ki ga dobivamo iz maka, še druge sestavine, ki imajo različne učinke. Tako n. pr. kodein, ki je cenjeno sredstvo proti kašlju. Sam opij ima sicer dokaj dobro izražen učinek proti bolečinam, vendar pa deluje tudi pomirjujoče predvsem na črevesje. Zaradi močnega elekta, ki ga ima morfin se sme la uporabljati le v izjemnih primerih (bolečine pri neozdravljivih boleznih, težke opekline, strelne rane v vojni). Morfin bi pač bil najidealnejše sredstvo proti bolečinam, če bi ne imel n. pr. stranskih učinkov, ki skrajno škodljivo vplivajo na organizem. Tudi vsa druga sredstva, ki spadajo v to grupo zdravil, imajo kemično sorodne gradnje. Naj omenim samo nekatera: pentantin (dolantin), eukodal in dilaudit se v te namene najraje uporabljajo.

To je bil vsekakor le bežen pregled oziroma majhen izvleček iz bogatega arsenala številnih sredstev, ki jih ima sodobna medicina na razpolago v borbi proti bolečinam.

RAZPIS

Upravni odbor III. okrajne gospodarske razstave v Ptju razpisuje mesta natakarc za svoje gostinske obrate za čas razstave od 5. do 19. IX. 1954. Za strokovno neizvzibana dekleta bo poseben tečaj na gradu Borl, Dekleta, ki bi želela sodelovati, se naj osebno javijo v torek, dne 20. julija 1954, ob 8. uri v Gostinski zbornici v Ptju, Murkova ulica 1.

Ravnateljstvo ptujske gimnazije sporoča:

1. Izpiti v jesenskem roku (popravni, razredni, privatni) bodo začeli 29. avgusta. Rok za prijavo je 20. avgust.
2. Naknadni vpis v I. razred bo 1. septembra.
3. Vpis po opravljenih izpiti v jesenskem roku bo 8. septembra.
4. Sprejemni izpit za V. razred za dijake, ki imajo popravni izpit, bo 2. in 3. septembra.

PODGORČANI, POZOR!

IZUD »Ruda Sever« Gorišnica vas bo razveselil v nedeljo, 21. julija, v Podgorcih v prosvetni dvorani ob 15. uri s komedijo

ZADREGA NAD ZADREGO

v režiji tovariša Dušana Cokla. Predprodaja vstopnic v Kmetijski zadrugi Podgorci. Opozorjamo občinstvo na točen začetek predstave. Vabljeni!

Prostov. gas. društvo Gorišnica bo priredilo 8. avgusta t. l. ob 13. uri

veliko vrtno veselico

s sledečim sporedom:

1. Sprejem sosednih čet.
2. Desetina starejših članov bo prikazala napad na gorečo hišo, kakor se je to delalo pred nekaj leti.
3. Napad na gorečo hišo desetine mlajših članov, opremljene z današnjo opremo.
- Rezultate napada bo povedal Halček. Po sporedu bo prosta zabava. Igrala bo Rodeževa godba. V slučaju slabega vremena bo veselica prihodnje nedelje. Vabljeni!

DVA GOSTINSKA LOKALA IN KLET oddam v najem s 15. avgustom ali pa s 1. septembrom 1954. Vprašajte v upravi lista.

ČRNO MOŠKO KOLO IN KLOBUK sem izgubil dne 12. maja 1954 od gostilne Zlavec do bolnice v Ptju. Poltencna najditelja prosm da mi vrne proti lepi nagradi. Kos Martin, Lodič 8. p. Trnovska vsen.

PRODAM DECIMALNO TEST-NICO (500 kg) v odličnem stanju. Vprašajte pri Međer Pavla, Zavre pri Ptju.

LESENO PRENOSNO HIŠO 3x4m z dvema oknoma mot. Naslov v upravi lista.

PRODAM POSESTVO S HIŠO. Klinc Anton, Kicar 134. Ptuj.

DVOSOBNO STANOVANJE v centru menjam za trosočno. Naslov v upravi lista.

PRODAM DVOSTANOVANJSKO HIŠO z vrtem v Ptju, Jadranska ulica 9. Naslov v upravi lista.